

Mestre Josep M. Llompart

per Jean Serra

Llorenç Riber, 18

El vaig conèixer, primer, a través de la seva literatura, la millor manera de conèixer un escriptor. Llegia els seus treballs a la premsa de la terra i em creixia, endins, el fervor per una pàtria deslliurada del dogal opressor. Eren articles, pròlegs, poemes on traspuntava l'amor a la llengua, la fidelitat a un poble, el compromís amb la Història. Ell va escriure, d'un altre mestre de noble i profunda actitud cívica, mots que també li escauen amb justícia.

Bescanviàrem unes cartes, tot albirant uns temps més clars, reconeixent-nos companys de travessia, passatgers d'un vaixell rumb al futur.

L'illa germana se'm va fer acollidora a partir d'una vetllada de memòria inesborrable. Era al número 18 del carrer de Llorenç Riber, un poeta de l'Escola. L'adolescent de casa bona havia superat la tradició per la via de la modernitat més absoluta, tostamps recolzat per una muller de porcellana. Hi eren presents, aquell vespre, un jove poeta d'inquietuds ciutadanes i el poeta de Burjassot amb la seva dona pacient i comprensiva.

Vaixell xinès

Feia fred, molt de fred. Un fred que pelava, d'aquells d'abans de la guerra, descendia de la serra nevada...

Per carrers de Ciutat caminàvem l'un vora l'altre. Elles ens acompanyaven. L'alt poeta guiava els passos per una ciutat nocturna on havia nascut abans d'una guerra.

Ens volgueren obsequiar, de pura gentilesa. I si vàrem acceptar va ser per sentir-nos una altra vegada prop de qui és exemple civil i model literari... Ja a l'interior del restaurant/teatre i asseguts sense protocols, com la fraternitat de l'ànima dicta, la conversa, a quatre veus, aprofundia en la vida i en la joia. La literatura era no una pugna, sinó la salsa que fa saboroses les menges. I si destorbava, per sobreria, la música ambiental, cap martell impedia, en canvi, l'audició d'una més pregonia melodia.

A fora, el fred de la serra nevada; a dins, l'escalfor de l'amistat... Lúdic vaixell xinès, a l'hora de les postres, culminava de llum acolorida i simbòlica, el meu acostament cap a un mestre.

JEAN SERRA

seua honestedat i compromís sincer de renovació cultural.

De Gabriel Alomar li interessa situar el significat de la seua poesia dins el temps i al moment present. Al seu temps, en els corrents de la literatura catalana del primer decenni del segle XX, situa els punts de referència: modernisme, noucentisme i Escola mallorquina. No dubta en integrar la poesia d'Alomar en el corrent modernista en el doble sentit de l'estètica i, sobretot, de l'ètica. Una ètica compromesa en "el desig de canviar el món per provar de millorar-lo, rebuig del present i fe en el futur", en un moment històric en què part de la societat espanyola vivia l'esperit renovador del regeneracionisme a rel de la crisi del 98. I és

precisament aquesta ètica la que aparta Alomar del noucentisme (cap al qual estèticament hauria pogut evolucionar) i posa fi a la seua obra poètica per tal de no integrar-se "dins l'autoritarisme dogmàtic", i ser "incompatible amb el pur joc irònic i el somriure suficient, una mica pedant, de l'art arbitrari" del noucentisme, reflex d'una societat burgesa incapaç d'evolucionar en sentit progressista, cosa que duria, a curt termini, la fi del Sistema de la Restauració. Inserta també Alomar dins l'Escola mallorquina, clar que parcialment i amb condicions. Alomar rebutjava les limitacions de la per a ell "nostra escola mallorquina" però en compartia "el més positiu i profund de l'Escola: l'humanisme clàssic,

el sentiment de l'il·lustre mite del Mediterrani". Clarament podem preveure la lliçó que Llompart extreu dels versos d'Alomar: "Hi ha —i aquest és el seu més pur valor d'ahir, d'avui i de sempre— la veu d'un home honest i lluitador, servidor fidel d'un país i d'una ideologia. Un home obert a l'esperança, que va morir a l'exili (perquè aquest és, de fa segles, el destí dels qui estimen la justícia i odien la iniquitat), potser amb una darrera guspira als ulls de la visió de la Ciutat Futura, aquella ciutat ideal que havia somniat i a la qual ell ja no habitaria".

Un homenatge a Marià Villanómez, en el número que li dedica l'Institut d'Estudis Eivissencs, comença així: "Record el desembre